

СПІЛКА БУРОВИКІВ УКРАЇНИ

Науково-практичний журнал «БУРІННЯ»

Спілка буровиків України об'єднує не лише фахівців бурової справи, а також інших зайнятих вивченням та використанням земних надр (геологів, гірників, видобувачів, енергетиків, переробників мінеральної сировини та екологів).

Вчену раду Спілки складають фахівці найвищої кваліфікації відповідних галузей.

В центрі уваги Спілки постійно перебуває питання ефективного використання енергетичного потенціалу земних надр для забезпечення енергетичної незалежності України, в першу чергу, розвитку національного нафтогазовидобутку, як головного напрямку вирішення енергетичних проблем.

На сьогодні у фахівців викликає велика стурбованість те, що у вирішенні цих важливих завдань у нашій країні чомусь обираються занадто складні та надмірно витратні нічим та ніким не обґрунтовані шляхи.

На сьогодні існує єдиний науково обґрунтований та практично доведений оптимальний шлях збільшення власного нафтогазовидобутку - це постійне нарощування обсягів буріння пошуково-розвідувальних та експлуатаційних свердловин. Іншого шляху в природі поки що не існує.

Згідно Національної програми до **2010 року** передбачалось довести видобуток газу до **30 млрд. м. куб. на рік** за рахунок збільшення обсягів пошуково-розвідувального буріння (ПРБ) до **415 тис. м** на рік.

За період з 1991 до 1996 року обсяги ПРБ в Україні стрімко скоротились майже у **8 раз** (з **474,6 тис. м.** до **62,8 тис.м.**). До 2001 року поступово обсяги збільшились до **235,0 тис м.** та залишились на такому рівні до 2008 року. В подальшому спостерігалось поступове зменшення обсягів до **200.0 тис.м** у 2010 році.

Обсяги ПРБ були майже вдвічі нижче ніж це потрібно для забезпечення необхідного приросту запасів вуглеводнів.

Крім того обсяги буріння експлуатаційних свердловин з 2001 року скоротились більше ніж **у двічі** з **315,0** тис. м до **143** тис. м. у 2010 році.

При таких підходах неможливе збільшення нафто газовидобутку і тому сьогодні річний видобуток газу залишається на рівні 20 млрд. куб.

В Україні сьогодні є все необхідне для забезпечення в найближчий час повної її енергонезалежності і потрібне для цього тільки одне – політична воля влади бути незалежним від імпорту.

Для цього необхідно збільшити обсяги ПРБ до **600** тис. м а експлуатаційного до **400** тис. і це реально.

На сьогодні бурові потужності ПАТ «Укрнафта» завантажені на 30 % а НАК «Надра України на 10%, приватні підприємства – на 40 %.

Для збільшення ефективності бурових робіт потрібна модернізація існуючого бурового парку державних підприємств, що дозволить вдвічі збільшити продуктивність бурових робіт.

Так званий «сланцевий газ» (більш точна назва - «природний газ із низько проникних колекторів» з низькими дебітами не може бути альтернативою газу із високо проникних колекторів з великими дебітами газу.

Це підтверджують елементарні розрахунки, які зрозумілі навіть необізнаній публіці.

Приклад практичного досвіду США в освоєнні родовищ «сланцевого» показав, що це потребує капіталовкладень, які в десятки раз перевищують видобуток «звичайного» газу. Для умов України такі витрати будуть ще більші.

Для досягнення необхідного рівня видобутку «звичайного» газу необхідно бурити в рік до 1000 км свердловин, що є можливе, а при «сланцевій» технології потрібно бурити не менше 70 000 км на рік.

Це надзвичайно важкий, витратний та недоцільний на сьогодні шлях.

Проте, якщо в розвиток цього напрямку будуть вкладатись іноземні інвестиції, його потрібно всіляко підтримувати та створювати найсприятливіші умови. Ніякої екологічної загрози тут немає. Навпаки, він є набагато екологічно чистішою технологією видобутку газу ніж «звичайний» і в далекій перспективі за ним майбутнє.

Що стосується метану вугільних шахт. Не викликає ніякого сумніву в доцільності його видобутку. Є відповідні напрацювання. Люди за це вже отримали державні премії. І важко зрозуміти владу,

чому цей важливий напрямок практично не розвивається. Тут також потрібні великі обсяги бурових робіт.

Морський видобуток це перспективний напрямок і його потрібно розвивати, проте, на сьогодні для України він занадто дорогий. Вартість буріння більше ніж у 10, а деяких випадках і в 20 разів перевищує буріння на суходолі. Крім того існують великі ризики.

Дві діючі вітчизняні платформи «Тавріда» та «Сиваш» при відповідній їх модернізації в змозі забезпечити достатні на сьогодні темпи розвитку робіт на морі при відповідному їх фінансуванні.

Велике значення для України має такий новий напрямок, як вивчення перспектив нафтогазоносності Українського щиту. Вже давно назріла необхідність буріння тут параметричних свердловин, проте жодного кроку в цьому напрямку не зроблено.

Гідротермальне буріння сьогодні широко використовується в Європі, особливо в Польщі, де навіть були задіяні на цю справу українські бурові підприємства. Поляки дуже швидко освоїли цей простий та доступний метод використання земного тепла і зрозуміли, що вони в цьому самостійно впораються, відмовились від наших послуг та високим темпами розвивають його. В Україні поки що не відчувається зацікавленні у розвитку цього важливого напрямку енергозабезпечення.

Буріння відіграє значну роль у вирішенні екологічних питань при використанні практично всіх джерел енергії пов'язаних із земними надрами.

Завдяки розвитку бурових робіт випереджаючими темпами на вірно обраних напрямках Україна в змозі самостійно розв'язати в найближчий час завдання в енергозабезпеченні так і успішно подолати екологічні проблеми, які виникають при цьому.